

Téli program gyerekeknek

Az ország 79 úttörőházában a téli vakáció alatt különösen gazdag programmal várják a kisdobosokat, úttörőket. Reggeltől estig kulturális, sport- és ügyességi rendezvényeket szerveztek, hogy a szünidőt élvező kisdobosok hasznosan, értelmesen teljen a megnövekedett szabad idejük.

Sok helyütt a tél adta lehetőségeket kihasználva, a jó levegő, a szabadban szerveztek sí-, szánkó- vagy korcsolyaversenyeket. Fíniséhez érkezett az országos úttörő-olimpia asztalitenisz versenysorozata: december 28-30-án a kaucsuklabda 100 legügyesebb kezű bővülője méri össze ügyességét Pécsen az országos döntőben. A megyékben a napokban szervezik meg az úttörő-olimpia havas számainak helyi döntőit: a leggyorsabb szánkózók, síelők, korcsolyázók jövő év elején találkozhatnak majd a döntőben.

Üdülőház

Szerdán Bük-fürdőn átadták az építők a Termál Üdülőszövetkezet második épületét. A szövetkezet 1978-ban alakult hétszáz taggal, s létszáma azóta folyamatosan emelkedik, jelenleg kétezer körüli.

Otthon, szeretettel

Az udvaron jól megteremtett fehér kuvasz, fenyegető ugatása megtorpanásra készíti a látogatót. Csak a portásné nyugtató szavára hallgat el, húzódik vissza odújába.

— Dorka, ahogy a jó házőrzőhöz illik, minden idegent gyanakodva fogad. De az itthoniakat nagyon szereti. Mindenkit megismer, pedig 200-nál is többen vagyunk — magyarázza Stein Vilmosné, az alsóvárosi szociális otthon igazgatója. Alig tudunk két-három mondatot váltani, minduntalan megsörren a telefon, percenként nylik az ajtó. Leggyakrabban a hozzátartozók érdeklődnek, mikor jöhetnek a mamáért. A válasz: bármikor jöhetnek, látogatni. Az intézet dolgozói szeretnék, ha mindenki itthon maradna.

— Sokan nem is gondolnák, szinte éjt nappallá téve készülünk. Az ajándékok, a fenyőfák csak az estét várják. Óvodások, általános iskolások, főiskolások lesznek a vendégeink ma. S hogy holnap, holnapután hányan jönnek? Egy biztós; senki nem marad egyedül. A szegediek szívügyüknek tekintik a mi otthonunkat, 75 szocialista brigáddal tartjuk a kapcsolatot. Egyetlen névnap, születésnap sem marad emlékezés nélkül, hát még a szeretet ünnepe... De nézzük végig a házat! Már látszanak a készülődések nyomai.

A széles folyosón fenyőágakkal díszített vázák, a karácsonyt idézik. Míg az

emeletre érünk, ajándékokról beszélgetünk. Tavaly lemezeket, könyveket vásároltak, két évvel ezelőtt készült el a gázfűtéses rendszer, a DÉLEP és a DÉGÁZ szocialista brigádjainak segítségével.

Az intézet dolgozóinak 60 százaléka törzsgárdatag. Hosszú évek alatt megszámlálhatatlanul sok társadalmi munkát végeztek, hogy minél otthonosabb, családiasabbá tegyék az épületet. Nehéz feladat. Talán a szeretet ünnepe a legnehezebb. Egy válasz nélkül hagyott kérdés, egy türelmetlen mozdulat könnyeket fakaszthat, nehezen gyertyuló sebeket téphet fel. Mert a lakók is készülnek az ünnepre.

Fekete Kálmán egy éve fekvőbeteg. Combnyaktörése nehezen gyógyul. A karácsonyt egész életében munkával ünnepelte. A „nagyságos asszonyokra” főzött, utána a „maszek konyháján”, majd a Hágiban, a Hungáriában... Eszébe jut a vármegyháza előtti egykori cselédpiac is, 16 évesen szegődött el...

Gyermekműsor napköziseknek

Fodor Zsóka, a Szegedi Nemzeti Színház tagja, december 27-én, vasárnap és 29-én, kedden gyermekműsort ad napköziseknek, a Ju-

— Szépek az itteni karácsonyok. Jólesik a figyelmesség, aranyosak a növények. Az ünnepi ebéd — én csak tudom — kitűnő. Látja, ezt is megértem. Öregsejtemre nekem főznek, húslevest, sült pulykát, foszlós kalácsot.

Nagy Ida 1953-ban került Szegedre. A Petőfi Sándor sugáruiti óvodában tizenegy évig óvónősködött. Szülei szegény tanítók voltak, 1918-ban még karácsonyára sem telt. Akkor 9 éves volt, de minden percére emlékszik a tordai ünnepnek. A gazdag szomszédoktól kaptak egy törött fenyőágot, a módosabb tanítványoktól pár szem szaloncukrot. Ajándék? Az, valahogy, mindig hiányzott.

— A beteg nővéremmel kerültünk az otthonba. Apám után rövidesen őt is elvesztettem, de itteni megihitt ünnepeink könnyitenek fájdalmamon. Úgy várom a karácsonyfát, mint ahogy annak idején, 18-ban. Gondoskodást, szeretetet kapok, amivel magam sem fukarkodtam egész életemben.

M. E.

Tisztelet az angyaloknak!

Az angyalok feltűnően kiemelték a divatból. Karácsonyi lapokon röpködnek meg, de a mesékben már nemigen bukkannak fel. Árulják őket, mint díszárnyat, de ebben a minőségükben is alulmaradtak a csúf manókkal, nyelvöltögető krampuszokkal, brekikkel, mulatságos, szakállas szörnyekkel szemben. Nem versenyezhettek. Amintohogy azok a szárny nélküli, hűvér emberek, akik a jószág jelképétől eltanulták a segítést, az adakozást, a bekeszség örzésének tudományát, ritkábban kerülnek reflektorfénybe, mint az ember-krampuszok. Nem az „angyali léleknek” titulált (és ezzel máris kissé lenézett) jótékonykodókra gondolok. A cselekvő angyalok előtt tisztelgek tiszta szívből.

Nem mindig könnyű őket felismerni. Pontosabban: békeidőben, nyugalomban, kiegyensúlyozott társadalmi körülmények között — nehéz. A második világháború, a főváros ostromának sötétjében olyan nyilvánvaló volt, hogy egyik-másik honfitársunkban angyal lakik, mintha glória világított volna a feje fölött. Már azon az első estén, amikor a karácsonyi gyertyagyújtáskor megszólaltak az agyuk, megismerkedtem egy kalaposné-angyallal, aki idegen léte félcsapott oltalmazómnak, ennyivaló adott és feketelyet egy szabászatlan, a ház legbiztonságosabb zugában. Találkoztam egyenruhás angyallal is, akinek lónie kellett volna rám, amikor észrevettem, hogy megpróbálják átfutni az utcánkat átszelő frontvonalon, ehelyett berántott egy kapu alá, legorombított, majd zordan hazáig kísért, mint-ha foglya lettem volna; hiszen a németek nem ismerték tréfát a kilárási tilalom megszegésével szemben.

Minden vész megtermi a maga felismerhető angyalait. 1978 karácsonyán Vietnamban lártam. Láttam a hanoi katedrálisban éjféli misére összesereglett, halottaira emlékező, a béke megszerzéséért, fohászoló töme-

get, sok-sok asszonyt, idős férfit, az embersűrűben szendergő gyereket. Csak később találok meg, szép utazásunk során a vietnami háborúk észrevételül glóriás jóembereivel. Azokkal, akik nem a harcokban tűntek ki. Csak mosolyal fogadták gyerekké az árvaakat, füvekből főztek gyógyteát, ruhájukból téptek kötelet a sebesültekre ott, ahol nem volt frontkórház vagy segélyhely. Velük, akik sosem ismert ételeket találtak ki az éhezőknek, és felcseppentek tanítónak oklevél nélkül, mert megértették, milyen adomány a tudás.

De hol lehetett fel a jó ember békében? Hol kereshetjük ma — Magyarországon?

Az életmentőt kitüntetik, az intézeti gyereket patronáló szocialista brigádról megható cikkek jelennek meg, s a televízió külön műsort szentel azoknak, akik a legtöbbet tettek a rokkantak érdekében a testi fogyatékosságban szenvedőkért. De ha csak ennyi angyal járkalna köztünk, akkor az ördögfiókok éppúgy előzöllyözték volna életünket, mint a kerti törpék a vásárokat.

Tévedés ne essék. Ördögnek se csak azt a leleplezett, saját zsebére dolgozó üzletkötőt, tolvajt, korrupt tisztviselőt, lakásúzeret, markecolót, garázdát, autós cserbenhagyót látom, aki néha szinte saját gazdaságában tetszelegve néz rám a Kék fény adásakor a képernyőről, akiről szellemes cikkekkal felruházott cikkek közölnek a lapok. A láthatatlan angyal ellentéte a nehezen felismerhető gonosz. A felettes, aki abban leli örömét, hogy még akkor is találon néhány megajázó szót, amikor beosztottját megjutalmazza. (En intéztem el, nem volt könnyű, remélem, utólag kiérdemli, nehogy a fejebe szálljon a dicsőség stb.) Az ördögök akárcsak a mesékben előszeretettel vetik magukat a gyengékre, a kiszolgáltatottakra, a gyerekekre. Közvetlen környezetben például egy csinos,

fiatal krampusz lakik. Szemre: gyerek-asszonyka. És éjszakánként, amikor cseccsejtje felsír, pokoli szavak kíséretében püföli a háromhónapos emberkét, akit első pillanattól gyűlöl, amióta könnyelműen a világra hozta. Ugyanezt a nőt három ismeretlen ördögfió kergette meg nemrég. „Csak egy kicsit elszórakozunk veled!” — felkiáltással.

Angyalainkat nem ismerjük.

Miközben a krampuszlány a cseccsejtöt veri, egy idős szomszédasszony (nagyothalló, bicegő) becsöngött hozzá, könyörög, fenyegetőzik is, mintha fejlejtést tett volna, noha nem tett. Amikor a fiatalasszonyt csibészek kergetik, eléjük topan egy tréningruhás, atlétatermetű angyal, és néhány szava után az ördögfiók már nem akarnak egy kicsit elszórakozni a könnyűnek ismert nőskével. Nem nevezhetem néven azt a színésznőt, aki eljátszik egy főszerepet a főiskolások vizsgafilmjében, s nem veszi fel a honoráriumot. Leírom a pénz egy színészhallgatóé, akinek szüksége van rá. Nem nevezhetem néven azt a fiatalasszonyt sem, akit olyan betegség sújtott szülés után, hogy tudja: néhány év múlva már mozgásképtelen lesz. De mi mindent tehet addig! Két diplomához egy harmadikat szerezve, népművészeti köröket szervez, sántikálva utazik ide-oda a megyében, ahol él, és sugárik az örömtől, hiszen amit megtanult, s most megtanít, folytatja létezésének értelmét a Földön.

Az angyal-emberek kevésbé divatosak. A jószág fogalma gyakran a bugyutáság szinonimájaként hangzik fel az okosok beszélgetésében.

En pedig hitelt hiszem, hogy szükségünk van rájuk, hogy nem a Szecsuanba szállt istenek dolga meglegyen a jó embert, s mi megtehettük azt is, amire Brécht istenei képtelenek megadni nekik az illó tisztelget.

MÁRIÁSSY JUDIT

Jegesedő vizek veszélye

A hirtelen lehülés hatására megkezdődött a jegesedés a vizeken. Várható, hogy sokan fogják felkeresni a tavakat, folyókat korcsolyázás, fakutyázás, jégvitörjázás stb. céljából. Gyakran előfordul az is, hogy a munkába indulók a járólékek a távolságot úgy rövidítik le, hogy az útjukba eső víz jegén haladnak át. A körültekintés hiánya, a közlekedés szabályainak megszegése számos esetben vezetett balesethez, tragédiához. Ezért a Belügyminisztérium felhívja a lakosságot — elsősorban a fiatalokat és a kisgyermekes szülőket — figyelmét, hogy előzetes tájékozódás nélkül ne lépjenek, illetve gyermekeiket kíséret nélkül ne engedjék a szabad vizek jegére.

Az állóvizek jege akkor tekinthető biztonságosnak, ha annak vastagsága legalább 10 centiméter.

Tanácsülés Kisteleken

Kistelek nagyközség tanácsa tegnap, szerdán tartotta idej utolsó ülését. A testület először felmérte a jövő évi gazdálkodás lehetőségeit, meghatározta a költségvetést és a fejlesztési alapot. Kisteleken több mint 30 millió forintot költhetnek az intézmények fenntartására, egészségügyre, kultúrára, lakásépítésre, utak bővítésére... A költségvetés összege 25 millió, a fejlesztésé pedig 5,7 millió forint.

A tegnapi tanácsülésen többen hangsúlyozták, továbbra is fontos cél a takarékoság. Ezenkívül a testület számolt a lakosság társadalmi munkájára, mert bebizonyosodott, hogy a helybeliek összefogása a községfejlesztés kiegészítő forrása. Azt szeretnék, ha 1982-ben a társadalmi munka értéke

Fele-fele, Pola-pola

Szeged és Újvidék a képernyőn

Szeged és Újvidék színházi kapcsolatai régi keletűek, a két társulat évek óta legálább oly rendszerességgel találkozik egymással, mint mondjuk a kecskeméti és a zombori. Nem kisebb a két város irodalmi folyóiratának kötődése sem egymáshoz. Érthető hát, hogy Szeged legfiatalabb művészeti műhelye, a televízió stúdió is hamar barátokra tett szert a közönségnek és a jugoszláviai kollégáknak, egy teljes, harminc perces film volt az öt nyelven sugárzó vajdasági televízióról. Így azután, amikor legközelebb az előkészítő tárgyalások céljából felkeresték a Péterváradit erőd közelében a Dunára néző „Televízió Novi Sad” stúdiót, akkor már jórészt ismerték az újvidéki kollégák munkamódszereit, stílusát, szerkesztési elgondolásait.

Igy a közösen létrehozandó műsor alapelveit — mind ami a művészi, mind pedig ami a gazdasági, pénzügyi együttműködést illeti — gyorsan és viták nélkül sikerült rögzíteni. És miután közkeletű tény, hogy a zene, a tánc, az ének „nemzetközi művészet”, a választás egy olyan szórakoztató show létrehozására esett, amely egyenrangú élvezetet kínál mind a szerb-horvát, mind a magyar nézők számára. Másrészt, a választás egy olyan műsort, amelynek felét Újvidéken, a másik felét Szegeden forgatták, minden változtatás nélkül sugározák decemberben Magyarországon és a jugoszláv televíziós hálózatban.

A terv tehát gyorsan körvonalazódott, még a nyár elején. A közös szórakoztató produkció baráti kézfogás legyen a két stúdió között, amolyan televíziós módra. És tartalmazza mindazokat a könnyű, de tartalmas zenés, táncos, énekes műsor számokat, amelyek a két város kulturális életét jellemzik. Ez volt az első év. A második pedig a „mértékartás” — ami mindenekelőtt a megvalósítás költségére vonatkozott. Hiszen sem a szegedi, sem az újvidéki stúdió nincsen berendezkedve szemképrázató külsőségek létrehozására. Ily módon tehát sem a táncosnők perccenként cserélt kosztümeinek

csillogása, sem a gomolygó gözfelhő vibrálása, sem az agyafűrt díszletek lényesszínjátéka nem tudja majd „feldobni” a műsort — hiszen mindezeket ki kell hagyni a számításból. Marad tehát a mértékartóan dekorált kiállítás — amellyel szemben a jól összeválogatott, izlésesen megjelölt, pergő műsorszámok kínálják a siker biztosítékát.

Hogy miként azt persze majd meglátjuk.

S, ha már ennyit szóltunk a szándékról, szót kellene ejteni arról is, mit láthatnak majd az első Szeged-Újvidék kooperációs műsorban.

A két stúdió forgatócsoportja ellátogatott egymás városába, és rövid, hangulatos filmet készített: miként látják az utcákat, a kirakatokat, az embereket? Az újvidékiek meghívták vendégségbe Szűcs Juditot, viszonylasképpen pedig a Jugoszlávia-szerte ismert szononékes György Balasovity lépett föl Szegeden. A határon túlról játható majd balettszóló, magyar csárdás, szerb tamburazene és a beatzene kedvelők számára két népszerű együttes: a Laboratoria Zvuka (Hanglabor) és a Memić Sejd Vajta.

A szegedi könnyűzenei életet dr. Hulin együttes és a Molnár Dixieland képviseli. A színházi látványosságot a Maya operett Vízirevű képében a balettkar. A táncot a deszki szerb nemzetiségi együttes és a Volán társastáncklub. És végül egy közös produkció — a közösen: Szegeden Gregor József, Újvidéken pedig Jisac Júlia énekl, természetesen egyszerre, Mozart Varázsfüvelőjének ismert duettjét magyarul, illetve szerb nyelven.

A műsor közös címe: „Fele-fele”. Természetesen a magyar feliraton, mert ugyanaz szerb-horvátul annyit tesz, mint „Pola-pola”. Lehet, kicsit száraz cím egy könnyű, szórakoztató, színes műsorhoz. Viszont kifejezi a lényegét, a kölcsönösséget és barátságot, amely az alkotókban munkálkodott.

A szegedi és az újvidéki televíziós stúdiók első közös produkciója december 26-án délután megy az első csatornán. Ami, aki türelmetlen, előző napon láthatja már, mert 25-én este nyolc órakor az újvidéki televízió is levetíti.

PAVLOVITS MIKLÓS

tantermes általános iskolát építenek. Az alapozáshoz, jövőre kezdenek hozzá, és az új alma mater 1984 szeptemberében vehetik birtokukba a gyerekek.

Hagyomány, hogy év végén a tanácsülésen ünnepélyesen kitüntetik azokat, akik a közéletben figyelemre méltó munkát végeztek és sokat tettek a nagyközség fejlesztéséért. A Kistelekiért Emlékéremet az idén dr. Antalffy György országgyűlési képviselőnek és Keresztes János gimnáziumi igazgatónak ítélték oda. A kitüntetést Ott József tanácselnök adta át.

A testület elfogadta a tanács jövő évi munkatervét, tanácsrendeleteket vizsgálta felül, majd végül előterjesztésre került sor.